

plads i landsbyen, som det tidligere har haft, må dets indtjening forbedres, ligesom omkostningerne må nedbringes. Der skal her henvises til et forslag til folketingsbeslutning (B 18) om en dynamisk landbrugspolitik fremsat i indeværende samling af venstre, det konservative folkeparti, centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti.

3. Nærbutikkerne skal sikres bedre vilkår.

Der har i adskillige år eksisteret et tæt net af dagligvareforretninger på landet og i landsbyerne. I de senere år har mange måttet dreje nøglen om, og omsætningen er samlet på en eller flere større forretninger enten i landsbyen eller måske i et nærliggende bysamfund. I Landsbykommissionens betænkning skønnes det, at der i 1969 var 10.500 dagligvarebutikker i landsbyer – heraf 6.000 brugser og købmænd.

10 år senere var der i 1980 kun ca. halvdelen tilbage. Og om yderligere 10 år vil $\frac{1}{4}$ af de landsbyer, der endnu har en butik tilbage, have mistet den, hvis udviklingen får lov til at fortsætte. Konsekvensen heraf vil være alvorlig for store grupper i befolkningen – især de ældre og dem, der ikke har rådighed over egen bil.

Venstre finder denne udvikling uacceptabel. Ikke bare fordi den vil forringe levevilkårene generelt, men også fordi den hurtigt vil stille krav om offentligt finansieret service i stedet – som f. eks. i Sverige og Norge – og fordi en sådan udvikling vil gøre vilkårene for de ældre i eget hjem ringere. Endelig vil muligheden for nye tilflyttere forringes. Hvem vil bosætte sig i et område uden indkøbsmulighed?

Naturligvis er den vigtigste forudsætning for at bevare lokalbutikken, at den bruges. Afgørelsen er altså først og fremmest lokalbefolkningens egen. Men den omstændighed, at f. eks. hver 4. kømand er over 60 år, og at omsætningsunderlaget er vigende, gør det særligt nødvendigt også at yde en lovgivningsmæssig indsats. Regeringen opfordres derfor til:

1. At ophæve bestemmelserne om beskatning af kapitalvinding og goodwill samt ændre formueskatten – alt med henblik på, at de ældre kan få så meget for deres butik (der typisk er bygget sammen med boligen), at de kan erhverve en anden bolig.
2. At sikre de unge bedre mulighed for opsparring og etablering, bedre afskrivningsvilkår, mulighed for konjunkturreguleringsfond og tilbageførsel af underskud samt mulighed for, at den skattemæssige indtægt kan deles mellem ægte-

fæller, samt at medhjælpende ægtefæller får samme adgang til sygedagpenge og barselhjælp som lønmodtageren. (Jfr. i øvrigt det foregående afsnit om erhvervslivet).

3. At en del offentlige servicefunktioner henlægges til lokalbutikken, f. eks. postfunktion, apoteksudlevering, kommunale servicefunktioner m. v.
4. At den forenkling af levedsmiddellovgivningen, som venstre tog initiativet til i 1978 med henblik på at komme »flisehysteriet« til livs, følges yderligere op – specielt med henblik på at lempe regler og vilkår for mindre butikker.

4. Landområdernes mulighed for energiforsyning skal udbygges.

De senere års energiprisstigninger har fordyret decentral bosætning. Når man ser på energi til opvarmning, er de mindre samfund oftest afskåret fra at udnytte kraftvarme og naturgas. Det kan betyde en direkte favorisering af de større byer på landsbyernes bekostning.

I landsbyerne og i de tyndt befolkede dele af landet bør der derfor vises en særlig opmærksomhed omkring de muligheder, der ligger i udnyttelsen af alternative energikilder.

Selv om forventningerne ikke bør overdrives, kan det fastslås, at nogle af disse energikilder bedre vil kunne tjene som alternativer netop i disse dele af landet. Dels fordi de i visse tilfælde kræver stor plads til anlæg og brændstof (halmfyr), dels fordi de indbyder til mindre fællesanlæg (halmfyr, biogas, vindenergi), og endelig fordi der er bedre mulighed for at opfylde tekniske og miljømæssige krav (jordvarmeanlæg, solenergi). Endelig har de en beskæftigelsesmæssig betydning for lokalsamfundet i visse tilfælde.

Desuden er det vigtigt at styrke den lokale indflydelse i energiplanlægningen. Der skal henvises til forslag til folketingsbeslutning om en ændret administration af varmforsyningsloven, B 20, fra indeværende samling.

Regeringen opfordres derfor til:

1. At sikre en udbygning af landsbyernes energiforsyningsmuligheder gennem fremme af forsøgsprojekter via direkte tilskud til udvikling af anlæg for alternativ energi og gennem en øget forskningsindsats på området.
2. At gennemføre en bedre samordning af skatte- og tilskudsregler inden for de eksisterende ordninger.
3. At undersøge mulighederne for at fjerne el-afgiften i varmeplanens område 4 (landsbyer og